

Verslag algemene vergadering

Donderdag 2 maart 2017

“Verslag onder voorbehoud van goedkeuring op de volgende algemene vergadering.”

Aanwezige effectieve leden: Ingrid De Tandt, Roger Engelbosch, Hugo Eymael, Bertie Goudriaan, Mark Hanssens (ondervoorzitter), Joelle Hauglustaine, Ingrid Hofkens, Marcel Jonckers (voorzitter), Caroline Meyers, Raf Nilis, Pieter Roovers, Annemie Van Aerschot, Alexander Vandermeulen, John Vankeijenberg, Roger Wouters (15/21)

Aanwezige niet-stemgerechtigde leden: Tom Roovers (schepen van milieu), Helena Kinnaert (CD&V), Chris Stryckmans (Groen)

Verontschuldigde effectieve leden: Filip Bolleire, Maria Tollet, Tom Van Elst

Verontschuldigde niet-stemgerechtigde leden: Roland Betraïns (Open VLD)

Niet-verontschuldigde stemgerechtigde leden: Heidi Bottu, Roger Daenen, Huig Deneef

Niet-verontschuldigde niet-stemgerechtigde leden: Marc Ylen (SP.A), Thomas Villa (N.VA) Guy Vanparijs (GROS)

oOoOoOo

Helena Kinnaert, nieuw niet-stemgerechtigd lid die de CD&V binnen de MAR zal vertegenwoordigen, wordt welkom geheten en aan de MAR leden voorgesteld.

1. Verslag vorige vergadering

Het verslag van de vorige vergadering dd. 2 februari wordt goedgekeurd op één opmerking na. In de bespreking van ‘Biodiversiteit in de Stad’ werd onvoldoende het belang van bomen in de stad voor uitzicht, luchtkwaliteit en biodiversiteit beklemtoond.

2. Voorstelling van het Loket Onderhoud Buitengebied Getevallei (verder LOB)

Maarten Vanderhallen en Dolf Imbrechts van het Regionaal Landschap Zuid-Holland (verder RLZH) werden uitgenodigd om dit project toe te lichten.

Het loket heeft als doel het efficiënt organiseren van het onderhoud van openbaar domein, dus niet privé- of natuurgebieden, maar kleine landschapselementen (KLE's) binnen het landelijk gebied... Subsidies aan landbouw zijn binnen dit project niet mogelijk.

Hieronder volgt de essentie van de PowerPoint presentatie.

Het project is een samenwerking van volgende partners:

promotor: Regionaal Landschap Zuid-Hageland (RLZH), co-promotor: Agrobeheercentrum Ekokwadraat (ABC Eco²), 6 Getegemeenten (Tienen, Hoegaarden, Linter, Landen, Zoutleeuw en Geetsbets), Bekkenssecretariaat Demer, Natuurpunt, Wateringen, Boerenbond, Provincie, vrijwilligers, landbouwers, ...

2a. Vanwaar de noodzaak?

Vraag vanuit de gemeenten: ondersteuning technische diensten vanwege meer onderhoud bv. trage wegen, pesticidenverbod, minder personeel, kleinere budgetten.

Vraag om landbouwers in te zetten bij landschapsonderhoud.

Vaak vragen rond overlast m.b.t. KLE's.

Met het LOB trachten de focus te verleggen van 'last en werk' naar een element met waarde: historisch, ecologisch, landschappelijk.

Verbetering integraal waterbeheer conform bekkenbeheerplan.

2b. Doelstellingen

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III) betreffende de omgevingskwaliteit met als streefdoelen

de sociale inclusie bevorderen, armoedebestrijding, versterken lokale economie, het beheer van het landschap (openbaar domein!) en recreatieve routes (WNW): onverharde en semi-onverharde paden en hun aanpalende groenelementen.

beheer en verbetering van kleine landschapselementen HHH (hagen, heggen en houtkanten), holle wegen en laanbomen.

geïntegreerd waterbeheer in 3 cases: onbevaarbare waterlopen, grachten en wachtbekkens.

Opzetten van beheersysteem (organisatie en afstemming) voor een effectief en efficiënt beheer rekening houdend met verschillende belangen.

In beeld brengen van de kosten en de planning van het beheer door contacten met landbouwers, inzetten van sociale economieprojecten als De Winning en Natuur- en Landschapszorg (NLZ);

vergroten leefbaarheid platteland;

vergroten biodiversiteit;

verhogen kostenefficiëntie uitvoering;

door opleiding draagvlakvergroting realiseren;

oprichting brandhoutteam

2c. Taakstellingen promoten

Het RLZH zal zorgen voor het inrichten van overlegmomenten en de communicatie.

Een digitaal platform (DIPLA) wordt opgestart. Er wordt gewerkt aan een inventarisatie van het openbaar domein i.s.m. de gemeenten en het INL.

Beheerplannen/fiches/kostenanalyse worden opgemaakt.

Opleidingstrajecten worden georganiseerd.

De uitvoering op het terrein wordt opgevolgd.

Een Agrobeheercentrum ECOkwadraat (ECO²) wordt opgericht voor dit werkingsgebied van de 6 gemeenten in de Geteregio. Landbouwers worden betrokken bij het beheer van HHH. Deelname stuurgroep. Leveren feedback op beheerfiches.

2d. Concrete mogelijke acties

Deze worden vanuit de gemeenten voorgesteld bijvoorbeeld het Hagenplan Zoutleeuw, het onderhoud van het Wandelnetwerk voor Geetbets – Linter – Zoutleeuw en van de IJzerenweg doorheen de Getevallei, de holle wegen voor Hoegaarden en Landen (bijvoorbeeld De Longa).

Ook 3 cases waterbeheer worden opgenomen met als waarschijnlijke kanshebbers de Deisbeek in Landen, de Dorpsbronbeek in Linter, de 's Hertogengracht in Tienen – Linter, het Wachtbekkenbeheer bijvoorbeeld in Rummen en Ezemaal.

Voor de inventarisatie van kleine landschapselementen zal het DIPLA systeem gebruikt worden. Het terrein wordt afgestapt met nauwkeurige GPS, op basis van die precieze waarnemingen worden de landschapselementen in een GIS systeem gedigitaliseerd.

Eind 2016 werd een 'strategisch project Getegemeenten' goedgekeurd. De Provincie richt zich hierin naar leefbare dorpskernen en erfgoed. De taak van het RLZH hierbinnen is gericht op recreatie en beheer open ruimte. Dit strategisch project wordt voor Natuurpunt door Nicole Smeyers opgevolgd.

Vanuit Tienen werden door het ontbreken van een milieuambtenaar nog geen concrete acties voorgesteld. Daarom wordt ook een oproep aan de MAR gedaan voor suggesties rond mogelijke acties, en deze oproep kan ook naar andere geïnteresseerden worden verspreid. Tijdens de MAR vergadering in april zullen mogelijke acties bekeken worden. Een eerste overleg LOB en stad Tienen zou eind april plaatsvinden.

De MAR beklemtoont dat beheersplannen ecologisch en duurzaam moeten zijn. Ze mogen bijvoorbeeld niet gericht zijn op houtproductie of houtwinning (Interleuven heeft interesse voor energieproductie uit biomassa).

3. Planning komende acties

- 18 Maart, zwerfvuilactie, een oproep via de MAR Facebookpagina zal gelanceerd worden. Dit jaar neemt ook OpgewekTienen samen met de MAR deel aan de zwerfvuilactie, doel is de ruime omgeving van de Gete schoon te maken.

- 22 Maart. *Pesticiden, de keerzijde*. Op woensdag 22 maart organiseert de MAR Tienen samen met Velt een info-avond om vragen rond het gebruik van hedendaagse pesticiden te beantwoorden. Gastspreker is Geert Gommers (pesticide-specialist bij Velt), die een antwoord geeft op deze vragen, aan de hand van resultaten van wetenschappelijk onderzoek.

- 15 April. Fietssalon Tienen. De MAR zal een stand bemannen en het publiek onder andere informeren rond de problematiek van fijn stof. John, Berty en Mark nemen namens de Fietzersbond Tienen deel aan het Fietssalon, gezien standjes voor Fietzersbond en MAR aanpalend zijn, kunnen zij beide (opstelling is vergelijkbaar als op autoloze zondag in 2016) bemannen. Voorlopig werden nog geen verdere kandidaten genoteerd.

4. Zachte mobiliteit

Deze thematiek zal ook tijdens fietssalon aan bod komen. Affiches rond fietsen, wandelen en over thematiek van fijn stof zullen gepresenteerd worden. Binnen de MAR zal een werkgroep gevormd worden rond veilig verkeer in de schoolomgeving. Dit initiatief zal na Pasen opgestart worden, voorlopig werd nog geen datum vastgelegd.

Door de verhuis van de alle VIA middelbare scholen naar de nieuwe campus op de Waaiberg (vanaf 1 september 2017), zal de verkeersdruk op de Waaiberg nog toenemen, met een negatieve impact op veiligheid van zwakke weggebruikers. De concentratie aan fijn stof zal verhogen. Het is dus absoluut cruciaal om in overleg met de scholen over deze problematiek in dialoog te gaan.

De MAR vraagt dat autobestuurders die met draaiende motor aan de schoolpoort (of andere locaties zoals het station, bij bank of bakker...) opnieuw aangepakt worden. Blijkbaar zit een richtlijn hierover al in het politiereglement, maar wordt dit niet voldoende afgedwongen. Vanuit de MAR wordt gevraagd (eventueel aan de burgemeester als hoofd van de politie) om eventueel dit standpunt te mogen verdedigen op een politieraad en een oproep te lanceren voor controles op regelmatige basis. Ook vanuit de scholen zouden hierover zachte acties georganiseerd moeten worden.

5. Bermbeheersplan

Vanuit de MAR wordt de vraag gesteld rond de opvolging hiervan. Er zou een inventaris gemaakt moeten worden over welke bermen goed of fout beheerd wordt. Een goed beheer moet vetrekken vanuit de specifieke kwaliteiten (ecologische waarde en kansen op ontwikkeling) van de berm.

De groendienst van de stad Tienen is een instrument dat een mogelijkheid tot het opvolgen van beheer biedt, dit opnieuw op basis van een goede inventaris en een concrete maaikalender.

De vraag werd gesteld of het beheersplan digitaal beschikbaar is. Blijkbaar bestaat er een versie (uit 2014) op CD ROM. Deze zou eventueel via WeTransfer verdeeld kunnen worden.

Schepen Tom Roovers verduidelijkt de situatie rond de aanleg van fietspaden langsheen de Hoksemsteenweg tussen Kuntich en Hoksem. Er komt een enkelzijdig fietspad met dubbele rijrichting. Dit fietspad wordt aan de zuidkant van de steenweg aangelegd, aan deze zijde is de ecologische waarde van de berm lager dan aan de noordzijde (= meer zon geëxposeerd). Het fietspad wordt in hoogte halverwege de berm aangelegd, om het niveauverschil bij het kruisen van zijwegen te minimaliseren.

Het vademecum fietspaden van de Vlaamse overheid voorziet voor een vrijliggend tweerichting fietspad een minimale breedte van 2 m, optimale breedte van minimum 2,5 m, op een afstand van 1 m van de rijweg.

Vanuit Natuurpunt Tienen (Robin Geulinckx) werd gevraagd om de bovenlaag van bermen met waardevolle zwamsoorten te verplaatsen om zodoende deze soorten te bewaren.

6. Begroting leefmilieu van de stad Tienen

De MAR stelt zich hierover vragen. Wat is het jaarlijks aandeel dat geïnvesteerd wordt in het verbeteren van het leefmilieu, en wat is de evolutie van dit budget? Welke projecten worden hiermee ondersteund?

Schepen Tom Roovers stelde dat het nu moeilijk is om concrete sommen voor leefmilieu te geven, gezien vele budgetten projectmatig besteed worden (niet uitsluitend door één enkele stadsdienst), en dus niet alleen leefmilieu betreffen. Het voorbeeld van de investering rond de heraanleg van de Grote Markt is hier een perfect voorbeeld van: dit project betreft veel meer aspecten dan leefmilieu alleen. Er gaan geen (nieuwe) kredieten vanuit de stad naar het LOB project van het RLZH, de investeringen hiervoor vallen volledig onder de werking van het RLZH. De stad Tienen kan echter wel projectvoorstellen doen aan het RLZH.

7. Beverproblematiek

De vraag werd gesteld welke middelen er zijn om bevervraat aan bomen in de nabijheid van bewoning tegen te gaan. De MAR vraagt of deze met behulp van korven kunnen beschermd worden, zodat ze niet omgehakt dienen te worden. De stad Tienen is geen eigenaar van de site waar de bevers zich gevestigd hebben. De Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) is, zonder advies van Vlaamse overheid of zonder overleg met de stad, overgegaan tot het kappen van aangevreten bomen en tot het weghalen van deze gekapte bomen.

De vraag wordt gesteld of de MAR hierover in contact kan komen met de VMM. Er werd gesuggereerd om een wandeling met alle partners (MAR, VMM en stadsdiensten) op de site te organiseren en mogelijkheden tot toekomstig beheer te bekijken.

Het is vreemd dat er een soortbeschermingsplan voor de bever bestaat, maar dat dit hier in de praktijk niet correct werd toegepast. Op de site in Tienen werd door de VMM bij een eerste actie één boom gekapt en verwijderd, maar werden er later door VMM veel meer bomen geroid. De VMM heeft heel wat expertise over de bescherming en het beheer van bevers, waarom werd deze op de site in Tienen niet aangewend?

Vooraf het beheer en de bescherming van bomen dicht bij de aanpalende tuinen dienen dringend aangepakt te worden.

8. Variapunten

8a. Bomen

Er werden recent langs verschillende Tiense straten en dreven (Hamelendreef, Generaal Guffensstraat, Anemonenlaan) heel wat bomen gekapt. De dienst leefmilieu was bij deze acties niet betrokken. De aannemer die hiervoor verantwoordelijk is, is bij de kap in de Houtemstraat wel in overleg gegaan. Alhoewel de stratenlijst voor de kap door de groendienst aan deze aannemer werd bezorgd, is deze kap te snel en in één keer gebeurd. De MAR vraagt om in de toekomst bomen op meer gefaseerde te rooien en opnieuw aan te planten, zodat een grote 'kaalslag' zoals nu vermeden wordt.

De MAR vraagt ook dat bij heraanplanting de selectie van boomsoorten op basis van hun ecologische waarde (naar vogels, bestuivers en andere insecten) zou gebeuren. In het groenplan zou een lijst van waardevolle soorten moeten opgenomen worden.

Enkele boomsoorten die zullen heraan geplant worden zijn, volgens locatie :
Generaal Guffensstraat *Prunus*, Anemonenlaan Sierpeer (zelfde als aangeplant in Vianderdomein).

De MAR vindt het wenselijk dat in de toekomst over het rooien en heraanplanten van bomen overlegd zou worden.

8b. Vogels

De aanwezige landbouwers stelden dat de populaties van een aantal vogelsoorten recent sterk is toegenomen, en dat deze hierdoor een bedreiging vormen voor andere vogelsoorten en ook voor overmatige roof van zaaigoed op de akkers zorgen. Het gaat dan vooral over kauwen, eksters, kraaien ...). Marcel Jonckers repliceert dat hiervoor geen bewijs is, en dat uitspraken over de evolutie van vogelpopulaties enkel gedaan kunnen worden op basis van objectieve en gestandaardiseerde waarnemingen zoals georganiseerd door het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek). Hij verwijst dat de wintergroepen overwegend noordelijke trekkers zijn die in de eerste lentedagen onze regio verlaten. Ook verwijst hij naar de infoavond in het najaar (lezing door Jenny De Laet, RUG) waarbij deze problematiek verder kan bediscussieerd worden.

8c. Stadsakker

Op de terreinen rond de Campus Sint Jan zal een stadsakker aangelegd worden. Dit is een project van RISO (samenlevingsopbouw), met duurzame, ecologische, sociale en educatieve doelstellingen. De akker wordt door een landbouwer beheerd, geïnteresseerden zullen groenten en fruitaankopen kunnen doen in functie van het seizoensaanbod, en aan tarieven aangepast aan hun sociale situatie. Meer info via volgende link : <http://www.stadsakker.be/>.

8d. LaMA project Kazernesite.

De Laboratoria Mobiele Alternatieven organiseren dit jaar in 10 steden een modeltraject rond mobiliteit. Het projectvoorstel over de Kazernesite dat door schepenen Tom Roovers werd ingediend werd door LaMA geselecteerd. De Kazernesite is op dit moment één grote autoparking zonder plaats voor voetgangers of fietsers, het LaMA traject biedt een kans om hiervoor alternatieven uit te denken en ook effectief aan de praktijk te toetsen. In dit project wordt de participatie gevraagd van bewoners en gebruikers van de site, maar ook de 'expertise duurzame mobiliteit' (verenigingen zoals Trein-Tram-Bus, Bond Beter Leefmilieu, Voetgangersbeweging, Fietsersbond ...), geïnteresseerde MAR leden zijn ook hartelijk uitgenodigd om aan dit traject deel te nemen. Meer info via volgende link : <http://www.laboratoria-mobiele-alternatieven.org/>

8e. Beplanting Vesten

Oorspronkelijk was voorzien dat deze fase per fase uitgevoerd zou worden en werd er vooral gefocust op de heraanplant van bomen. De originele plannen waren ecologisch weinig waardevol. Vanuit leefmilieu werd een nieuwe studie voor een meer waardevolle aanplanting gevraagd. De noodzakelijke kap van een groot aantal bomen (zoals de platanen aan de binnenzijde van de Leopoldvest) omwille van de vernieuwing van nutsleidingen en riolering dient ruimschoots gecompenseerd te worden. De nieuwe aanplant dient meer te zijn dan de vervanging van de gekapte bomen: er moet gestreefd worden naar een diverse en ecologisch waardevolle aanplant met ook kruiden, bodembedekkers, struiken ...

8f. 1000 bomen in de stad

Op de MAR vergadering werd een projectvoorstel gelanceerd voor het aanplanten van 1000 extra bomen in de stad – dus niet enkel de vervanging van bestaande exemplaren. Ook hiervoor zou een lijst van geschikte soorten kunnen opgesteld worden. In functie van de plaats van de aanplant moeten bomen voldoen aan bijvoorbeeld specifieke eisen voor onderhoud, zoutresistentie. Dit project wordt op de MAR vergadering in april verder bekeken.

8g. Groene vs grijze voortuintjes

De MAR vindt het bijzonder jammer dat voortuintjes vaak enkel uit bestrating bestaan. Groene voortuintjes, hoe klein ook, dragen bij tot een aangename, gezondere en waardevollere leefomgeving. Er bestaat op dit moment geen enkele reglementering rond de aanleg hiervan. Dit is een problematiek waarover de MAR – naast de promotie van gevelgroen- zeker verder moet blijven sensibiliseren.

Verslaggeving Mark Hanssens

Consumpties: 1 fles fruitsap: 2 flessen Spa Rood: 2 ; 2 flessen Spa blauw

Belangrijke data

De volgende vergaderingen gaan door op donderdag 6 april (in De Gors), 4 mei, 1 juni, 7 september, 5 oktober (uitzonderlijk In crea-lokaal), 9 november, 7 december

Woensdag 18 oktober: Infoavond 'Hebben stadsvogels nog een kans?', in polyvalente zaal, 19.30 u. Spreekster: Dr. Jenny De Laet van RUGent.